ZARZĄDZENIE REKTORA
nr 404/AŚ/2024/B
z dnia 25.09.2024 r.

w sprawie wprowadzenia zasad weryfikacji i dokumentacji efektów uczenia się Wydziału Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrzu

§ 1

Z dniem 01.10.2024 r. wprowadzam zasad weryfikacji i dokumentacji efektów uczenia się Wydziału Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrzu.

§ 2

Przyjęte zasady stanowią załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

Rektor
Akademii Śląskiej
prof. AŚ dr Aleksander Ostenda

Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 404/AŚ/2024/B

ZASADY WERYFIKACJI I DOKUMENTACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ WYDZIAŁ NAUK MEDYCZNYCH IM. PROF. ZBIGNIEWA RELIGI W ZABRZU
kierunek lekarski – jednolite studia magisterskie

PRZEDMIOT I ZAKRES PROCEDURY

§ 1

1. Przedmiotem procedury jest ujednolicenie sposobów weryfikacji i dokumentacji efektów uczenia się osiąganych przez studentów kierunku lekarskiego – jednolite studia magisterskie Wydziału Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi. Procedura ma na celu potwierdzenie spełnienia wymagań określonych w programach kształcenia.
2. Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się odnoszą się do każdego z etapów kształcenia. Podlegają jej wszyscy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne oraz wszyscy studenci.
3. Procedura weryfikacji efektów uczenia się uwzględnia następujące zasady:
    1) weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów uczenia się: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne;
    2) weryfikacja przeprowadzana jest na wszystkich trybach studiów (studia stacjonarne i niestacjonarne);
    3) weryfikacja dotyczy realizacji wszystkich efektów uczenia się realizowanych na kierunku lekarskim – studia jednolite magisterskie.
4. Prowadzenie weryfikacji stopnia osiągania zakładanych efektów uczenia się ma odzwierciedlenie w osiągniętych wynikach (ocenach) studentów.
5. Szczegółowe efekty uczenia się zapisywane są w karcie przedmiotu (sylabusie).

ZASADY WERYFIKACJI ZGODNOŚCI PROGRAMÓW STUDIÓW

§ 2

1. Program studiów przygotowuje Rada Programowa i przedkłada Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Samorządowi Studenckiemu do zaopiniowania, a po uzyskaniu ich opinii do uchwalenia przez Senat, przed rozpoczęciem roku akademickiego, w którym rozpoczyna się cykl kształcenia objęty danym programem studiów.
2. Rada Programowa, ustalając program studiów bierze pod uwagę wyniki monitorowania karier zawodowych absolwentów, analizę zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, opinie interesariuszy, dobre praktyki oraz doświadczenia i wzorce międzynarodowe.

§ 3

1. Program studiów stanowi opis zakładanych efektów uczenia się oraz opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów i jest ustalany dla kierunku, poziomu, profilu i formy studiów zgodnie z charakterystykami określonymi w ustawie o **Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji** w przypadku studiów: II stopnia i jednolitych studiów magisterskich – dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji, z zastrzeżeniem kierunków objętych standardami, dla których wymagania określone zostały we właściwych rozporządzeniach.

2. Ustalone efekty uczenia się powinny być zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do których przyporządkowany jest kierunek, a w przypadku kierunku standaryzowanego, jakim jest kierunek lekarski, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w odpowiednim standardzie.

3. Efekty uczenia się określone w programie powinny uwzględniać efekty w zakresie znajomości języka obcego wraz z przypisanymi punktami ECTS.

§ 4

Dokumentacja w zakresie ustalonych efektów uczenia się zawiera matrycę efektów uczenia się, przypisującą efekty określone przez standard kształcenia do poszczególnych przedmiotów lub modułów.

§ 5

1. Program studiów określa w szczególności:

1) nazwę kierunku studiów,

2) formę studiów (stacjonarne lub niestacjonarne),

3) poziom kształcenia (jednolite magisterskie),

4) profil kształcenia (ogólnoakademicki),

5) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów,

6) tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta (lekarz),

7) przyporządkowanie kierunku studiów, do jednej dyscypliny naukowej (nauki medyczne),

8) łączną liczbę godzin zajęć,

9) zajęcia lub grupy zajęć z przypisaniem efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów,

10) sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się ustalone dla całego cyklu kształcenia,

11) liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych (nie mniejszą niż 5 punktów),

12) w przypadku jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie stacjonarnej określa się zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin nie przypisując im punktów ECTS,

13) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk oraz liczbę punktów ECTS, jaką musi uzyskać w ramach tych praktyk zawodowych,

14) plan studiów – określający w szczególności moduły/przedmioty prowadzone w poszczególnych semestrach wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, formami zajęć i ich wymiarem.

15) kartę przedmiotu (sylabus).

§ 6

1. Program studiów dla danego kierunku studiów, prowadzonego w formie stacjonarnej i niestacjonarne przewiduje uzyskanie takich samym efektów uczenia się.
2. Program studiów jest udostępniony w BIP na stronie Akademii Śląskiej.

ZASADY STOSOWANIA PUNKTÓW ECTS

§ 7

1. Europejski system transferu i akumulacji punktów zaliczeniowych ECTS (European Credit Transfer System) stanowi instrument Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego ułatwiający studentom transfer pomiędzy uczelniami (krajowymi i zagranicznymi) i ma na celu uznanie kwalifikacji akademickich.
2. Liczba punktów ECTS przypisanych modułowi/przedmiotowi odzwierciedla nakład pracy studenta związany z uzyskaniem założonych dla nich efektów uczenia się. Przyjmuje się, że 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta, uwzględniającym godziny kontaktowe oraz czas poświęcony na samodzielne uczenie się w celu przygotowania się do zajęć.
3. Określa się minimalną ogólną liczbę punktów ECTS niezbędną do uzyskania dyplomu ukończenia studiów na poziomie 360 ECTS – dla jednolitych studiów magisterskich trwających 12 semestrów.
4. Zajęcia mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przy wykorzystaniu infrastruktury i oprogramowania zapewniającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentem, a osobą prowadzącą zajęcia.
5. Liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na kierunkach objętych standardami nie może być większa niż określona w standardzie kształcenia na kierunku lekarskim.

§ 8

1. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do przygotowania karty przedmiotu (sylabusa) przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych zgodnie z przyjętym wzorem.
2. Karty przedmiotu (sylabusy) przekazywane są do akceptacji do Kierownika Katedry / Kliniki.
3. Kierownik Katedry / Kliniki dokonuje weryfikacji poprawności karty przedmiotu (sylabusa) pod względem:
   a) Zastosowania odpowiedniego wzoru, zgodnego z zarządzeniem Rektora,
   b) Zgodności liczby godzin i punktów z programem studiów,
   c) Zgodności treści programowych z założonymi celami i efektami uczenia się,
   d) Zgodności efektów uczenia się dla przedmiotu,
   e) Doboru sposoby prowadzenia zajęć do zakładanych efektów uczenia się,
   f) Poprawności określenia kryteriów oceny studentów,
   g) Zgodności w wyznaczeniu metod weryfikacji efektów uczenia się,
   h) Zgodności literatury z przyjętymi kryteriami (najnowsze wydanie, nie starsze niż 5 lat).
4. Kierownik Katedry / Kliniki przekazuje zaakceptowane karty przedmiotu (sylabusy) do Rady Programowej oraz do Wydziałowej Rady ds. Zarządzania Jakością Kształcenia.

§ 9

W celu doskonalenia programu Rada Programowa może wnioskować wprowadzenie zmian, przy czym zmiany dokonywane w tracie cyklu kształcenia mogą dotyczyć wyłącznie zmian w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub zmian koniecznych do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną.

SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

§ 10

Metody weryfikacji efektów uczenia się dla danego przedmiotu określa sylabus oraz regulamin przedmiotu (jeśli dotyczy) w ramach kierunku lekarskiego. Karta przedmiotu (sylabus) precyzje metody walidacji efektów uczenia się, uwzględniając zgodność metody weryfikacji do określonych treści, z uwzględnieniem zróżnicowania i adekwatności poszczególnych sposobów weryfikowania efektów uczenia się w odniesieniu do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

1. Metody weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych podczas realizacji praktyk zawodowych określają karty przedmiotu (sylabusy) oraz regulamin praktyk.

2. Metody weryfikacji efektów uczenia się formułowane są z wyszczególnieniem warunków zaliczenia/egzaminów, konieczności złożenia/napisania odpowiednich prac czy kryteriów ocen wykonywanych ćwiczeń, projektów czy testów sprawdzających, odpowiedzi ustnej itp.
3. W uczelni obowiązuje następująca skala ocen:
   1) bardzo dobry (5,0);
   2) dobry plus (4,5);
   3) dobry (4,0);
   4) dostateczny plus (3,5);
   5) dostateczny (3,0);
   6) niedostateczny (2,0);
   7) zaliczono/nie zaliczono.
4. Procedura dotycząca przeprowadzania zaliczeń i egzaminów obejmuje określenie w karcie przedmiotu (sylabusie) do wszystkich zajęć szczegółowych warunków i sposobów weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się przez studenta poprzez wskazanie:
   1) poszczególnych składowych oceny końcowej (etapów realizacji zamierzonych efektów uczenia się),
   2) formy przeprowadzania zaliczeń i egzaminów (ustna lub pisemna),
   3) nakładu pracy przeciętnego studenta potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się,
   4) zakresu materiału koniecznego do opanowania programu (literatura obowiązkowa).
5. W systemie ocen zaliczeniowych i egzaminacyjnych stosuje się metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowy katalog metod weryfikacji efektów uczenia się zawiera Załącznik Nr 1 do niniejszej procedury.
6. Zaliczenie/niezaliczenie lub oceny uzyskane w wyniku przeprowadzonych zaliczeń i egzaminów zostają wpisane przez nauczyciela do protokołu ocen.

ZASADY PRZEPROWADZANIA ZALICZEŃ / EGZAMINÓW W FORMIE ELEKTRONICZNEJ

§ 11

1. Na kierunku lekarskim, egzaminowanie odbywa się na komputerach z wykorzystaniem systemu EduPortal, zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem Rektora.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na pisemny wniosek egzaminatora możliwe jest przeprowadzenie egzaminu w innej formie wskazanej przez egzaminatora.

3. Zasady weryfikacji efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość regulowane są odrębnym aktem wewnętrznym Uczelni (Zarządzenie rektora nr 294/WST/2021 z dnia 1.09.2021r.
4. Egzaminy/zaliczenia są sprawdzianem wiedzy teoretycznej, testowe przeprowadzane w formie elektronicznej przy użyciu systemu Eduportal odbywają się w oparciu o zestaw pytań zapisanych na serwerze znajdującym się w zabezpieczonym segmencie sieci.
5. Materiały dotyczące egzaminów/zaliczeń przeprowadzanych w formie elektronicznej, są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający zapoznanie się z ich treścią przez osoby nieuprawnione.
6. Egzaminator przekazuje do Działu IT zestaw pytań do egzaminu / zaliczenia na 5 dni przed datą egzaminu.

ETAPY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

§ 12

1. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przeprowadzana jest w następujących etapach:
   1) w trakcie realizacji efektów uczenia się w ramach danego przedmiotu oraz po jej zakończeniu poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną dla każdego studenta realizującego prowadzony przedmiot przez prowadzącego zajęcia/egzaminatora;
   2) po zakończeniu praktyki zawodowej poprzez weryfikację efektów uczenia się zdefiniowanych dla praktyk zawodowych dokonaną dla każdego studenta realizującego program praktyk zawodowych przez opiekuna praktyk na podstawie dokumentacji praktyki;
   3) na egzaminie OSCE poprzez weryfikację efektów uczenia się dokonaną dla każdego studenta przez egzaminatorów biorących udział w egzaminie;
   4) na bieżąco poprzez ocenę realizacji efektów uczenia się dokonaną przez hospitujących w ramach przeprowadzanych hospitacji zajęć (na podstawie dokumentów z hospitacji zajęć);
   5) na bieżąco poprzez ocenę realizacji efektów uczenia się dokonaną przez Pełnomocników Rektora ds. praktyk studenckich kierunku lekarskiego w ramach przeprowadzanych hospitacji praktyk zawodowych (na podstawie dokumentów z hospitacji);
2. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się formułowane są z wyszczególnieniem warunków zaliczenia/egzaminów, konieczności złożenia/napisania odpowiednich prac czy kryteriów ocen wykonywanych ćwiczeń, projektów, testów sprawdzających, odpowiedzi ustnej itp.

ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 13

W procesie weryfikacji efektów uczenia się ustanawia się następujące obszary odpowiedzialności:

1. Prowadzący zajęcia na kierunku lekarskim zobowiązany jest do:
   1) realizacji treści karty przedmiotu (sylabusa) dla prowadzonego przedmiotu;
   2) zapoznania studentów na pierwszych zajęciach z treściami karty przedmiotu (sylabusa) przedmiotu;
   3) weryfikacji realizacji efektów uczenia się określonych w karcie przedmiotu (sylabusie) przedmiotu, w odniesieniu do każdego studenta realizującego prowadzony przedmiot;
   4) stosowania metod weryfikacji efektów uczenia się określonych w karcie przedmiotu (sylabusie) przedmiotu;
   5) przestrzegania wymiaru obciążenia pracą studenta określonego w karcie pracy (sylabusie);
   6) przekazania do dziekanatu prac studentów w formie pisemnej i/lub elektronicznej (kolokwiów, testów, projektów, prac zaliczeniowych itp.), stosowanych kryteriów oceny i innych dokumentów poświadczających osiągniecie określonych w sylabusie efektów uczenia się.
2. Egzaminator lub osoba prowadzącą zaliczenie zobowiązany jest do:
   1) weryfikacji realizacji efektów uczenia się określonych w sylabusie przedmiotu, w odniesieniu do każdego studenta podchodzącego do egzaminu;
   2) stosowania metod weryfikacji efektów uczenia się określonych w sylabusie przedmiotu;
   3) przekazywania w formie pisemnej i/lub elektronicznej dokumentów poświadczających zastosowane na egzaminach metody weryfikacji efektów uczenia się (wykazy zagadnień/pytań obowiązujące na egzaminach ustnych i pisemnych, matryce testów, wraz z odpowiedziami lub wydruki systemowe odpowiedzi zaliczeń testowych itp.).
3. Komisja egzaminacyjna egzaminu OSCE zobowiązana jest do:
   1) weryfikacji realizacji efektów uczenia się określonych w karcie przedmiotu (sylabusie), w odniesieniu do każdego studenta podchodzącego do egzaminu OSCE;
   2) przekazywania w formie pisemnej i/lub elektronicznej dokumentów poświadczających uzyskane przez studenta efekty uczenia się w drodze egzaminu OSCE (scenariusze, wykazy zagadnień/pytań obowiązujących na egzaminie, arkusze ocen z każdej stacji, protokół zbiorczy z wynikiem końcowym itp.).
4. Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich na kierunku lekarskim zobowiązany jest do weryfikacji poziomu osiągnięcia efektów uczenia się w trakcie odbywania praktyki zawodowej przez studenta na podstawie dokumentacji odbytych praktyk zawodowych. Pełnomocnik Rektora ds. praktyk studenckich przygotowuje roczne sprawozdanie z przebiegu praktyk.

5. Dziekanat archiwizuje dokumenty poświadczające zastosowane na zaliczeniach/egzaminach metody weryfikacji efektów uczenia się (protokoły ocen, wykazy zagadnień/pytań obowiązujące na zaliczeniach/egzaminach ustnych i pisemnych, OSCE, matryce testów, karta ćwiczeniowa, lista obecności itp.).

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 14

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą stosuje się przepisy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Regulaminu Studiów Akademii Śląskiej.
2. Procedura wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Rektora.

Załącznik na 1

Katalog metod weryfikacji efektów uczenia się na kierunku

WIEDZA Do oceny efektów uczenia się określonych w kategorii „wiedza" zaleca się stosowanie m.in. następujących metod weryfikacji:
▪ egzaminy ustne, ▪ egzaminy pisemne – eseje, artykuły, sprawozdania, raporty, pytania otwarte, pytania testowe wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions – MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions – MRQ), testy wyboru Tak/Nie, testy wyboru, testy uzupełniania, ▪ kolokwia zaliczeniowe (końcowe oraz częściowe) ▪ ocena prac pisemnych (indywidualnych i zespołowych), takich jak: konspekty zajęć, analizy studiów przypadku (case study), projekty i programy postępowania usprawniającego, przygotowanie artykułu do publikacji, przygotowanie abstraktu wystąpienia konferencyjnego, ▪ ocena prezentacji i wystąpień indywidualnych i zespołowych, takich jak: prezentacje ustne, prezentacje ustne oparte o przygotowane materiały wizualne z wykorzystaniem multimediów, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą (także w języku obcym) oraz z aktami prawnymi, ▪ ocena prezentacji i wystąpień publicznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, ▪ ocena aktywności studenta podczas zajęć.
UMIEJĘTNOŚĆI Do oceny efektów uczenia się określonych w kategorii „umiejętności" zaleca się stosowanie m.in. następujących metod weryfikacji:
▪ egzaminy ustne i pisemne, ▪ kolokwia zaliczeniowe pisemne lub ustne, ▪ rozwiązywanie zadań problemowych, ▪ obserwacja wykonania zleconego zadania, projektu, ocena wykonania konkretnego zadania praktycznego lub projektu praktycznego pozwalającego na dokonanie oceny np.: umiejętności obserwacji i analizy otaczających zjawisk, zwłaszcza tych, które mogą być wykorzystywane w praktycznej działalności zawodowej, umiejętności formułowania logicznych sądów na podstawie informacji pochodzących z różnych źródeł i pozycji literatury, ▪ ocena wykonania praktycznych zadań wymagających zastosowania konkretnych umiejętności zawodowych typowych dla procedur medycznych, ▪ obserwacja zachowań i umiejętności podczas działań praktycznych, takich jak: udział w dyskusji, panelu dyskusyjnym, debacie, „burzy mózgów", odgrywanie różnych ról, ▪ aktywność w czasie praktyk, ▪ działalność w wolontariacie, ▪ udział w konferencjach naukowych bądź seminariach, ▪ aktywność w kole naukowym, ▪ ocena aktywności i zaangażowania studenta podczas zajęć, ▪ obserwacja zachowań studenta podczas zajęć klinicznych, egzaminu klinicznego lub egzaminu standaryzowanego OSCE (Objective Structured Clinical Examination) weryfikującego umiejętności kliniczne nabyte w trakcie klinicznego nauczania ▪ obserwacja i analiza aktywności studenta podczas realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Do oceny efektów uczenia się określonych w kategorii „kompetencje społeczne" zaleca się stosowanie następujących metod weryfikacji:
▪ przedłużona obserwacja przez opiekuna (nauczyciela prowadzącego), ▪ esej refleksyjny,

- obserwacja zachowań i umiejętności podczas zajęć i działań praktycznych,
- obserwacja i ocena umiejętności pracy w grupie,
- ocena umiejętności organizacji pracy,
- ocena umiejętności komunikacyjnych,
- ocena umiejętności rozwiązywania zadań i problemów typowych powiązanych z kierunkiem studiów, w tym zachowań odnoszących się do aspektów etycznych,
- samoocena, autoanaliza,
- działalność w wolontariacie,
- udział w konferencjach naukowych bądź seminariach,
- aktywność w kole naukowym.
- obserwacja i analiza aktywności studenta podczas realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość